

[Schmidt.]

har sagt: Det, der kan komme i Betragtning overfor Danmark, er kun Forhandling. vi tænker jo slet ikke paa at true. Det er jo Udtalelser, der er kommet frem, ikke fra een, men fra flere Sider, netop fra denne Lejr.

Saa maa jeg maaske have Lov til at sige, at den Tale er slet ikke saa meget anderledes end den Bemærkning, den højtagede tyske Gesandt von Hassel har sagt, da han tog Afsked, om, at det havde forandret sig til det gode, saa man nu kunde taale at tale aabent om Tingene, der stod os imellem. Jeg mener, man maa se mere til Båndet i den Sag og se, at der er virkelig Farer, der truer; men det er ikke Tyskland, der truer, det er Forholdene, saaledes som de udvikler sig, der er utaalelige, og der er saa meget andet i Europa, der ikke kan blive, som det er.

Men saa er der jo visse Ting, der umiddelbart har berørt Danmark, som er kommet fra tysk Side og har berørt ubehageligt. Det er jo disse Toldforanstaltninger, og disse Foranstaltninger, Forhøjelsen af Tolden, har jo umiddelbart virket paa den Maade, at det har forværret den Krise, som man vel fra alle Sider ser er til og ikke kan blive bedre af sligt.

Jeg beklager med det danske Folk, at det er kommet saa vidt, men jeg maa dog antage — og jeg har ogsaa hørt saadanne Røster —, at man i Danmark jo vel forstaar, at ogsaa Tyskland paa en Maade handler i Nødværge, at det selv forsvarer sit Marked og træffer Forholdsregler for at opretholde sin Økonomi.

Danmark har selvfølgelig god Ret til at holde paa, at de retlige Aftaler, der er forbundet med Mestbegunstigelsesbestemmelserne, ogsaa bliver overholdt, og der bliver maaske Voldgift eller i det mindste Forhandlinger om det, som er sket. Men Danmark gør dog maaske klogt i at spørge, om ikke Tidens Tendens gaar bort fra denne Mestbegunstigelse, og om det saa ikke er lige saa klogt at have sin Opmærksomhed henvendt paa, om man kan komme til en Forhandling med Tyskland, hvor man sikrer sig visse Fordele. Jeg ser godt nok, at det vil være vanskeligt netop i disse Tider, som Stillingen er; men man maa ubetinget ikke give op i den Retning, og man maa ønske, at der kan naas noget ogsaa ad den Vej.

Der er jo ogsaa disse Veterinærforanstaltninger, der ikke blot generer, men ogsaa har skadet og særlig skadet nede i den Landsdel, som jeg repræsenterer.

Der har i den Anledning været ført Forhandlinger med Græsserne fra Regeringens Side, og det maa anerkendes, at der er ydet Hjælp paa dette Omraade. Jeg kunde dog nok ønske, at den var kommet lidt mere umiddelbart Græsserne til gode.

Disse Græssere og Befolkningen i det hele taget dernede lever under meget uheldige Forhold; og man kan ikke godt her sige, at de skulde have været klogere, de skulde for længst have indrettet deres Bedrift paa den danske Maade, saaledes at man producerer Svin og Mælk, og ikke have fortsat den gamle Kvægopdrætning, som man har gjort.

Det er lettere sagt end gjort, det kan ikke gøres saadan i en Haandevending, især ikke dernede. Det kan ikke gøres saa let allerede, fordi man mangler Kapital, men ogsaa af den Grund, at de Forudsætninger, der hører til, naar man skal avle Korn — for det er ogsaa en Betingelse, naar man vil indrette sig anderledes — at disse Forudsætninger ikke var givet, fordi Afvandingen ikke var i Orden. Nu er Afvandingen kommet i Orden, og Forudsætningen er nu givet, men det har ogsaa medført, at der er kommet højere Byrder paa Landet.

Vi kommer altid tilbage til, at der mangler Kapital, og jeg har vel Lov til at sige og gøre opmærksom paa, hvad man vel har været opmærksom paa, men ikke i den Grad, som man burde være: Nordslesvig er den Landsdel af Danmark, der økonomisk set absolut er den svageste. Og det er meget uheldigt. Det er det selvfølgelig altid for den Landsdel, der kommer i den Stilling; men det er det maaske mere, naar man er et Grænse-land. Det er jo en Naturlov, at Kriser, Ulykker, de rammer altid haardest dér, hvor det svageste Sted er. Saaledes er det altid i Nordslesvig, og saaledes har det særlig været i disse sidste Tider paa Grund af, at man netop dernede endnu i stor Grad driver Kvægavl; det er gaaet ud over netop Grænseomraadet.

Jeg har i en Tale, jeg holdt her i Folketinget den 4. December 1929, vist, at Statistikken har klargjort, at i Aarene 1921—29 har Nordslesvig lidt et Formuetab paa over en Fjerdedel Milliard, meget mere end de tilstødende Amter, Ribe og Vejle, som det er blevet sammenlignet med. Det er en helt forfærdelig Stilling og et helt urimeligt Tab, og man kan derfor godt forstaa, at man altid har krævet, at Gældsbyrden maatte ned.